

Kriteriji in standardi v 1. razredu

MATEMATIKA

ARITMETIKA IN ALGEBRA

- šteje, bere, zapiše in uredi števila do 5, 10 in 20,
- sešteva in odšteva v množici naravnih števil do 20, vključno s številom 0 (prehod: ob konkretnih pripomočkih s štetjem čez desetico),
- pozna in uredi števila do 20,
- uporabi smiselne računske operacije pri reševanju matematičnih problemov.

LOGIKA IN JEZIK

OBDELAVA PODATKOV

- primerja in uredi predmete po velikosti, dolžini in masi ter tekočine po prostornini,
- razvrsti predmete, telesa, like, števila po izbrani ali dani lastnosti; razvrstitev prikaže z diagramom,
- predstavi preproste podatke s preglednico in s stolpci.

GEOMETRIJA IN MERJENJE

- opredelijo položaj predmeta glede na sebe oz. na druge predmete,
- premikajo se po prostoru in ravnini (levo/desno, zgoraj/spodaj, nad/pod, znotraj/zunaj...),
- prepoznajo in poimenujejo like in telesa, jih ločijo med seboj,
- narišejo različne črte, like in telesa prostoročno in s šablono.

KRITERIJI OCENJEVANJA MATEMATIKA

GEOMETRIJA IN MERJENJE

- opredelitev položaja predmeta po navodilu glede na sebe in glede na druge predmete,
- prepoznavanje, poimenovanje in opisovanje osnovne geometrijske oblike,
- poznavanje pojmov (imen teles in likov),
- uporaba matematične terminologije,
- uporaba in primerjava v življenjskih situacijah,
- razumevanje pojmov,
- ocenjevanje in primerjanje količine za dolžino, maso in prostornino ter problemskih situacij,
- primerjanje,
- merjenje dolžine, mase in prostorne z nestandardnimi enotami ter izvajanje merjenja,
- povezovanje in integracija znanja.

ARITMETIKA IN ALGEBRA

- poznavanje, razumevanje in uporaba števil,
- poznavanje in razumevanje pojmov,

- uporaba matematične terminologije,
- povezovanje znanja,
- ugotavljanje zakonitosti,
- utemeljevanje ugotovitev oziroma rešitev,
- pravilnost navajanja vsot in razlik na simbolnem nivoju (pri prehodu na konkretnem nivoju),
- pravilnost izvajanja postopka seštevanja in odštevanja (pri prehodu na konkretnem nivoju),
- razumevanje problemske situacije in pravilnost rešitve problemske naloge,
- ustreznost izbire in izvedbe postopka (račun)- upoštevane različne poti,
- preverjanje podatkov,
- seštevanje in odštevanje v množici naravnih števil do 20, vključno s številom 0 (prehod: ob konkretnih pripomočkih s štetjem čez desetico),
- pojasnjevanje zakona o zamenjavi pri seštevanju ter seštevanja in odštevanja kot nasprotni operaciji (na konkretnem nivoju),
- uporaba računske operacije pri reševanju problemov,
- predstavitev in ponazoritev problemske situacije z različnimi didaktičnimi ponazorili,
- ubeseditev problemske situacije ob konkretnih predmetih,
- ločevanje, razumevanje in uporaba besedila, podatkov, vprašanj,
- prepoznajo pravilo v slikovnem in geometrijskem vzorcu in vzorec nadaljujejo,
- nadaljevanje, oblikovanje in ubeseditev vzorca.

SLOVENSKI JEZIK

GOVORJENJE

- razločno izgovarja posamezne besede in povedi,
- pripoveduje razločno, naravno, zborna,
- smiselno sodeluje v pogovoru,
- obvlada temeljna načela vljudnega pogovarjanja,
- obnovi vsebino pravljice, pozna njene značilnosti,
- govorno nastopi z vnaprej pripravljeno temo,
- prepozna okoliščine za uporabo knjižnega in neknjižnega jezika.

POSLUŠANJE

- zbrano posluša navodila in daljše sestavke oz. zgodbe,
- razume govorjeno besedilo,
- si zapomni besedila pesmi,
- sliši prvi, zadnji glas, v sredini.

BRANJE

- pripoveduje ob slikah oz. »bere« znano pravljico,
- pravljico sestavi oz. »napiše« z nizanjem sličic, ki upodabljajo dogajanje,
- glasno bere besede, enostavčne povedi.

PISANJE

Ima razvite osnovne predpisalne spretnosti:

- riše in piše od leve proti desni in od zgoraj navzdol,
- preslika preproste črke in besede,
- pozna povezavo med črkami in ustreznimi glasovi ter obratno,
- obvlada pravilno držo telesa in uporabo pisal.

Pisali in brali bodo velike tiskane črke.

KNJIŽEVNOST

- prepoznavanje in izražanje teme govorno / likovno / gibalno /... ,
- izražanje domišljijsko-čutne predstave dogajalnega prostora in časa ter književnih oseb (prepoznavanje in poimenovanje dogajalnega prostora: danes/nekoč),
- razlikovanje »dobrih« in »slabih« književnih oseb,
- predstavitev lastnega mnenja (razlogi, zakaj se jim zdi nekaj pomembno),
- samostojnost pri pripovedovanju pravljic,
- uporaba temeljnih značilnosti pravljice: značilnosti književnih oseb, formalni začetek in konec, pravljичno dogajanje, preteklik,
- sodelovanje v skupinski dramatizaciji proznega in pesemskega besedila,
- poimenovanje izbrane književne osebe,
- oblikovanje nadaljevanje zgodbe,
- sodelovanje v igri vlog,
- poimenovanje književne osebe in opis njihovega značaja,
- prepoznavanje razlike med risanko, filmom, literarnim besedilom,

- poimenovanje in opis dogajalnega prostora,
- poznavanje / razumevanje / uporaba literarnovednih izrazov: pesem, pravljica, naslov, pesnik / pisatelj, ilustrator,
- tvorjenje smiselnega in nazornega nebesednega sporočila.

KRITERIJI OCENJEVANJA PRI SLOVENSKEM JEZIKU

USTNO SPOROČANJE

- poimenovanje in prepoznavanje maternega jezika,
- razlikovanje knjižnega in neknjižnega jezika,
- sodelovanje v načrtovanih vrstah pogovorov (igre vlog),
- ustrezna uporaba pozdravov,
- uporaba vikanja, tikanja,
- izbiranje odgovora glede na okoliščine,
- poznavanje temeljnih načel vljudnega pogovora,
- določanje okoliščin pogovora,
- povzemanje bistvenih podatkov slišane besedila,
- samostojnost govornega nastopanja z vnaprej pripravljeno temo in tvorjenje smiselnega, razumljivega besedila,
- razločno, naravno in čim bolj knjižno govorjenje,
- vidno / slušno razločuje,
- slušno razčlenjuje,
- orientiranje na telesu / papirju / prostoru,
- določa nje/ upoštevanje smeri pisanja / risanja,
- zavzemanje pravilne drže telesa / pravilno držanje pisala,
- preslikavanje črk / besed,
- povezovanje črke/ glasov in obratno,
- poimenovanje predmeta / bitja,
- tvorjenje manjšalnic,
- tvorjenje ženskega para moškemu in obratno,
- pomensko / oblikovno izražanje časa dejanj,
- pravilnost uporabe oblike samostalnikov / pridevnikov glede na spol / sklon /število,
- prepoznavanje pomena nebesednih sporočil – piktogramov (zapovedi, prepovedi, opozoril).

LIKOVNA UMETNOST

- pozna pojme (risanje, risarska podlaga, risarski material, risarski pripomočki),
- razume pojme: gnetenje, valjanje, stiskanje, masa,
- se neposredno in sproščeno likovno izraža,
- pri likovnem izražanju uporablja likovni spomin, domišljijo, predstave,
- prepozna osnovne likovne materiale in orodja,
- po predstavljenih postopkih izvaja preproste likovne tehnike,
- na lastnih likovnih izdelkih in izdelkih vrstnikov poišče pravilnost izvedene likovne naloge po oblikovnih merilih,
- razlikuje piko(točko), črto (rvna, kriva, tanka, debela, kratka, dolga, vodoravna, navpična, poševna).

KRITERIJI PRI LIKOVNI UMETNOSTI

- poznavanje in razumevanje pojmov, izdelava matrice, izvedba likovne tehnike in motiva,
- pravilnost, izvirnost oblike ali kiparske forme, enakomernost površine, krašenje z ornamentami, odnos do dela,
- poznavanje in razumevanje pojmov prostorskega oblikovanja, ustreznost elementov (oblika, velikost in razporeditev),
- izvedba likovne tehnike in motiva.

ŠPORT

- izvaja naravne oblike gibanja,
- posnema predmete, pojave, živali in pojme,
- ravna z različnimi športnimi pripomočki,
- teče, skače z enonožnim in sonožnim odzivom in meče žogico v daljavo in cilj,
- izvaja osnovne gimnastične prvine,
- meče, podaja, lovi in vodi žogo,
- zapleše 2 otroška plesa,
- pozna osnovne položaje telesa, rok in nog,
- pozna primerna športna oblačila in obutev,
- pozna preprosta pravila elementarnih iger,
- pohodništvo; pravila varne hoje.

KRITERIJI PRI ŠPORTU

- Sproščenost, skladnost, poznavanje teoretičnih pojmov, koordinacija rok, nog, trupa in glave,
- tehnika meta (zalet, met),
- poznavanje teoretičnih pojmov, ravnotežje,
- zaporedje korakov, upoštevanje ritma, sproščenost, koordinacija, skladnost gibanja, upoštevanje soplesalca, skupine,
- ustvarjalnost, izvirnost,
- gibanje po igrišču, na mestu, prijem žoge, ritmičnost, natančnost.

GLASBENA UMETNOST

- poje načrtovan izbor pesmi v svojem obsegu,
- igra na izbrana glasbila,
- si izmišlja spremljave in zvočne vsebine,
- posluša krajše skladbe,
- prepozna posamezne glasove in glasbila,
- glasbena doživetja izraža gibalno, plesno, likovno ali besedno,
- si razvija ali pogloblja melodični in ritmični posluh,
- pozna in uporablja načrtovan glasbeni besednjak.

KRITERIJI OCENJEVANJA PRI GLASBENI UMETNOSTI

- ritmična in melodična ustreznost,
- poznavanje besedila, interpretacija pesmi, intonančna pravilnost,
- povezava ritmične izreke z gibi,
- točnost posnemanja ritmičnih in melodičnih vzorcev,
- drža instrumenta, sproščenost igranja ter skladnost izvajanja dob,
- ritmična in melodična ustvarjalnost ter povezovanje petja z igranjem,
- spontanost, izvirnost ter povezanost z glasbenim izrazoslovjem,
- orientacija, sledenje, uporaba in razumevanje zapisa,
- prepoznavanje in izvajanje glasbenih tonov,
- zbranost pri poslušanju,
- izražanje doživetja po poslušanju,
- poznavanje, razumevanje in uporaba glasbenih pojmov.

SPOZNAVANJE OKOLJA

- osebni podatki,
- ime šole, prostori, delavci, šolska pravila...,
- družina, razlike med družinskimi člani, upoštevanje pravil, delitev dela...,
- loči med pomembnimi in običajnimi dnevi v letu, pomaga pri pripravi na praznovanje... ,
- pomen redne nege telesa, pomen zdrave hrane, telesnih vaj in počitka za ohranjanje zdravja, škodljive stvari iz okolja...,
- prometne poti v okolici šole, uporaba rutice in kresničke, pravila varne hoje, uporaba varnostnega pasu v avtomobilu... ,
- uporabi temeljne časovne izraze: prej, potem, včeraj, danes, jutri, teden, dnevi v tednu, sedanost in preteklost...,
- živali in rastline v bližnjem okolju, odvisnost živih bitij in nežive narave, spremembe v živi in neživi naravi, vpliv človeka na naravo, pomen hranjenja za rast živih bitij, kako lahko prispevamo k varovanju in ohranjanju naravnega okolja...,
- lastnosti teles in snovi, razvrščanje le teh, preoblikovanje snovi z gnetenjem, valjanjem, rezanjem, pripravljanje na delo in po delu pospravljanje, uporaba orodja, pripomočkov, gibanje ljudi, predmetov, živali, sledi pri gibanju, razstavljanje in sestavljanje, vreme in vpliv vremena na naše aktivnosti in življenje rastlin in živali...

KRITERIJI OCENJEVANJA PRI SPOZNAVANJU OKOLJA

Znanja, stališča in spretnosti:

- opazuje,
- razvršča,
- ureja,
- prireja,
- eksperimentira,
- ravna s podatki,
- sklepa in sporoča.